

KRISTI FÖRKLARINGS DAG

TRANSFIGURATIO CHRISTI

Text: Evangelium Matt 17: 1–9. Predikan av Åke Malander (ELBK)

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn!

Låt oss bedja: *Vår kääre himmelske Fader, låt Kristi ord och gärningar utropas och predikas bland oss och i hela världen. Låt oss alltid få behålla dina heliga sakrament i våra församlingar. Hjälp alla kyrkans tjänare att rätt och troget förvalta nådens medel, sig själva och hela din kyrka till gagn och salighet. Amen.*

Vi firar i dag Kristi Förklarings dag, en festdag med vit kyrkoskrud och kanske den nicenska trosbekännelsen, mitt i den långa raden av festlösa söndagar. Nåja, varje söndag, varje högmässa är väl fest och högtid för en kristen, ja den evangeliska mässan, när den får framträda i all sin rikedom, är ju en försmak av den himmelska gudstjänsten.

Genom den uppenbarelse som de tre apostlarna får vara med om blir det förklarat, blir det klart för oss, vem deras Mästare, Jesus av Nasaret, är. De får skåda vad de redan trott och anat och förstått.

FÖRKLARINGSBERGET VISAR OSS TILL KRISTUS, OCH HONOM SOM KORSFÄST

DET VISAR OSS VEM HAN ÄR – TILL TRÖST OCH GLÄDJE FÖR OSS

Med de inledande orden, *"Sex dagar därefter"* antyds att det som nu följer har ett samband med det som berättats omedelbart före. Där hörde vi Petrus bekännelse vid Cesarea Philippi: *"Du är Messias, Kristus, den Levande Gudens Son."* Och Herren Jesus gav Petrus rätt: *"Salig är du Simon, Jonas son, ..."* Från den stunden började han förkunna för dem om sitt lidande, sin död och uppståndelse. Vad lärjungarna, genom Petrus, bekände bekräftas nu – inför deras ögon och öron. Petrus, Jakob och Johannes får här, för en kort stund, se och höra att deras tro är sann. De får här på berget se att Kristus mitt i sin ringhet och förnedring dock är den Sanne Guden. Hans gudomliga glans och härlighet är eljest liksom beslöjad av hans tjänaregestalt. Men likväl skiner den ibland igenom och kan anas i hans ord och gärningar; aldrig har någon talat med makt och myndighet så som han talar, aldrig har någon gjort sådana tecken och under så som han gör. Nu lyfts slöjan undan en aning, och så förkunnas Kristi gudom både i åskådning och genom rösten från himmelen. En vecka tidigare förkunnades vem Kristus är av en mänsklig stämma, då Petrus sa: *"Du är Messias, den Levande Gudens Son."* Idag, på Förklaringsberget, ljuder den Levande Gudens röst: *"Denne är min älskade Son"* och bekräftar således apostlarnas bekännelse.

När apostlarna senare går ut i världen och predikar om Kristus och honom som korsfäst och när de i sina brev till de unga kristna församlingarna utlägger, förklarar och försvarar den kristna tron, då hänvisar Petrus till denna händelse (i sitt andra brev, dagens episteltext). Enligt 5 Mosebok 19 ska *"var sak avgöras efter två eller tre vittners utsago"*. Tre var också apostlarna som var med: Petrus, för vilken Jesu tal om lidande, kors och död var en stötesten (han blev judarnas apostel), vidare Jakob, som blev den förste av apostlarna som fick besegla sitt vittnesbörd med sitt blod, och som alltså blev den förste av dem att på nytt få skåda sin Herre och Mästare i den gudomliga härligheten, och så Johannes, som kom att bli den främste förkunnaren av Jesu gudom – Kristus är den sanne Guden som blivit människa och vår broder. Johannes som blev den siste av dem att lämna detta jordiska och som också (såvitt vi vet) var den ende av apostlarna som inte led martyrdöden.

DET VISAR OSS VAD HAN FULLGJORT – TILL TRÖST OCH GLÄDJE FÖR OSS

Men inte bara om Kristi person vittnar Förklaringsberget, här uppenbaras faktiskt också varför Gud blev människa. Mose och Elia visade sig också där på berget och samtalade med Jesus. Vad de samtalade om nämner inte Matteus, och inte heller Markus, men av Lukas får vi veta: de samtalade med Jesus om hans död, som skulle ske i Jerusalem. Detta hade ju Herren börjat förkunna för lärjungarna den sistförlidna veckan. Och nu förkunnar här Gamla Testamentets gestalter, Mose som representant för Lagen och Elia som representant för Profeterna, på detta sätt samma sak, samma förkunnelse. Från detta berg ska han gå till ett annat berg, Golgata. Lagen och profeterna vittnar om honom att centrum i hans liv är hans lidande, död och uppståndelse. Kristus är kommen i köttet för att ge sitt liv till lösen för de många. En ska dö i allas ställe. Den Kristus som här låter något av sin gudom stråla fram förkunnas samtidigt som Guds lamm som borttager världens synd. Så blir Kristi Förklarings dag en angelägenhet inte bara för tre apostlar utan för oss alla, för dig och mig, ty i världens synder är även dina och mina alla synder medräknade. När nu Mose och Elia här talar om **Herrens död** så förkunnar de därmed vad som är grund och orsak till vårt eviga liv. Vi sjunger i psalmen 90:2: *”Sin härlighet han döljer, Från berget går han ner Och Faderns vilja följer, Till korset sig beger. Där skall han tuktrad bli Av Gud, fast Gud han är, Ja, Gud skall övergiva Den Son, som han har kär.”* Visst kan det vara svårt för oss att förstå, att Kristus där på korset verkligen var övergiven av Gud, men Jesu ord kan ju aldrig vara osanna, och dessutom ska du betänka: om han inte hade blivit övergiven dessa timmar på korset, vem tror du då hade måst bli övergiven i evighet och förkastad från Guds ansikte? Han var sannerligen övergiven av Gud – i vårt ställe. Så blev resultatet det glada budskap, det evangelium, som vi besjunger i sista versen: *”På Golgata förlåter Han alla syndare.”*

När de sedan går ned från berget kommer en undran: de skriftlärdade säger ju att Elia först måste komma. Och däri sade de alldeles rätt, så står det skrivet. Men hur går detta ihop, stämmer inte Skriften? Mänskliga utläggningstraditioner kan ibland skapa oklarhet, men Jesu ord däremot skapar alltid klarhet. Skriftens ord stämmer alltid, men de skriftlärdes ord stämmer inte alltid, så var det då och så är det än idag. Profeten Malakis utsaga gick i uppfyllelse i och med Johannes Döparens framträdande, men han motsvarade inte deras föreställningar och förväntningar, och därför blev man blind för vem Johannes var. Det visade sig här som alltid: för den som inte vill se är ingenting uppenbart, då är man blind såväl för Johannes som för Jesus själv.

DETTA APOSTLARNAS VITNESBÖRD – ÖVERRÄCKT TILL OSS GENOM PREDIKOÄMBETET

Allt detta som de sett och hört på berget fick de inte berätta om förrän efter hans död och uppståndelse. Det ligger alltid för den gamla människan, den onda människonaturen, att vilja missbruka uppenbarelsen av detta slag, där finns andlig nyfikenhet, drömmar om ett jordiskt Gudsrike, önskan om en salighet utan någon pånyttfödelse. Vi kan erinra oss hur man vid ett tillfälle ville med våld göra Jesus till kung, göra honom till en jordisk kung, istället för att tillbedja honom såsom den Konung han är. Därför skulle detta inte förkunnas förrän det kunde sättas in i sitt rätta sammanhang – korset och den tomma graven.

Men nu har Jesus både dött och uppstått. Nu ska detta predikas för all världen, för både judar och hedningar. Nu förkunnas detta för oss. Vi är döpta i Jesu namn, vi får höra lag och evangelium, vi blir avlösta, vi får med munnen ta emot odödlighetens läkemedel, Kristi lekamen och blod, utgiven, utgjutet – till syndernas förlåtelse. Och vårt gensvar kan bara bli trons tillbedjan av den förklarade Kristus, och därvid är det inte bara och inte ens i första hand Allhärskaren vi tillber utan framför allt tillber vi ”Guds Lamm som borttar världens synder”, dina synder och mina. Som hans saliga lärjungar har vi i dag tagit emot hur Kristus Profeten visat oss på både Kristus Konungen och Kristus Översteprästen. Amen. Det är visst och sant.